

Vec: Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS, s.r.o, Mojšova Lúčka

Vážený pán primátor Harman, vážení páni poslanci,

po oboznámení sa s vyššie uvedeným zámerom i návrhom územného plánu Mesta Žilina Vám chceme predostrieť naše obavy a z toho vyplývajúce otázky, ktoré sa týkajú problematiky odpadového hospodárstva mesta Žilina a s tým súvisiace požiadavky.

V súčasnosti vznikli viaceré aktivity, týkajúce sa vybudovania až dvoch spaľovní komunálneho odpadu, či už v priestoroch žilinskej teplárne alebo v priestoroch zahraničnej súkromnej spoločnosti VAS, avšak nie je známy žiadny strategický dokument, resp. štúdia, vypracovaná na podnet mesta, ktorá by strategicky zhodnocovala všetky alternatívy likvidácie odpadu, či už procesom spaľovania, ukladaním na existujúce a novovybudované skládky v regióne v kombinácii so systémom separovaného zberu alebo dokonca smerovaním k tzv. „nulovému“ variantu, ktorý už bol úspešne zrealizovaný i na Slovensku.

Radi by sme sa v nasledujúcich riadkoch s Vami podelili o naše obavy a dovolili si vysloviť pripomienky a otázky, ktoré sa týkajú predovšetkým zámeru zahraničnej súkromnej spoločnosti VAS.

1. Likvidácia žilinského komunálneho odpadu by mala byť dlhodobou garantovaná zmluvou výhodnou pre Mesto Žilina a jeho obyvateľov. Spomínaný zámer však neobsahuje žiadnu informáciu tohto charakteru, ktorá má však zásadný vplyv na efektivitu celého zámeru. Navyše spoločnosť VAS, s.r.o je súkromný podnik vlastnený zahraničným vlastníkom zo Seychelských ostrovov. Nakoľko nakladanie s odpadmi je strategickou záležitosťou, Mesto Žilina by si za týmto účelom malo vyberať transparentných partnerov na spoluprácu.
2. Plánovaná kapacita spaľovne je 60 resp. 80 tisíc ton odpadu ročne. Samotný okres Žilina vyprodukuje ročne 40 tisíc ton odpadu. Naša otázka znie : Čo so zvyšnou kapacitou 20 – 40 tisíc ton odpadu? Navrhovaná kapacita spaľovne nezodpovedá potrebám mesta Žilina a jeho okolia.

Predpokladáme, že táto skutočnosť bude mať pravdepodobne nasledovné dôsledky:

- za účelom naplniť kapacitu spaľovne prevádzkovateľ a ani Mesto Žilina nebude mať záujem na rozvoji separovaného zberu, ktorý by ešte viac znižoval množstvo odpadu určeného na spaľovanie
- do spaľovne sa bude zväzť odpad z celého kraja, resp blízkeho zahraničia, čo zásadne ovplyvní množstvo nielen produkovaných emisií a nebezpečného odpadu, ktorý vznikne po spálení (cca až 25% objemu spáleného komunálneho odpadu), ale zvýši aj frekvenciu dopravy a tým aj prašnosť, hlučnosť a výfukové emisie pozdĺž dopravných trás.

Toto všetko bude mať neblahý vplyv na zdravie obyvateľstva žijúceho v spádovej oblasti.

3. Likvidácia odpadov spaľovaním býva zvyčajne najdrahším spôsobom nakladania s odpadmi. Je reálny predpoklad, že poplatky za komunálny odpad by sa v prípade spaľovania výrazne zvýšili. V Bratislave a v Košiciach sú poplatky za komunálny odpad najvyššie z celej SR, nie je náhoda, že v oboch mestách likvidujú odpad spaľovaním.
4. Spaľovanie odpadu neúmerne zaťažuje životné prostredie – jedovaté dioxíny, popolček v ovzduší, veľké množstvo škváry, ktorá ostáva po spálení a ktorú je potrebné opätovne skládkať ako nebezpečný odpad. Slabé rozptylové podmienky v žilinskej kotline zvyšujú riziko koncentrácie týchto látok a ich pôsobenie na obyvateľov.
5. Mestské zastupiteľstvo definuje využitie Vodného diela Žilina ako „Plochy športu a rekreácie celomestského významu“, ktorého popularita sa stále zvyšuje (viď prieskum zverejnený na webových stránkach Mesta Žilina – až 60% opýtaných chodí relaxovať práve na VD Žilina). Na jednej strane sa popularita tejto lokality zvyšuje a na druhej strane sa do tohto prostredia má zasadiť veľký zdroj znečistenia ovzdušia (vzdialený len 100m od Vodného diela Žilina) Preto sa pýtame: Aké je priestorovo-funkčné prepojenie tohto územia?

6. Smerná časť aktuálneho Programu odpadového hospodárstva SR kladie nasledovné ciele:

- zlepšovať technické vybavenie miest a obcí pre separovaný zber odpadov
- zvyšovať efektívnosť zberových systémov s väčším počtom separovaných zložiek komunálneho odpadu (papier, sklo, plasty, kovy, BRO)

Ak sa teda všeobecne v SR prijíma koncepcia separovaného zberu a recyklácie (opätovné vrátenie druhotných surovín na trh či do prírody – kompostovanie), prečo Mesto Žilina uvažuje nad alternatívou likvidácie spaľovaním odpadu, ktorá je kontraproduktívna voči cieľom Programu odpadového hospodárstva v SR?

7. Mesto Žilina je územie s riadenou kvalitou ovzdušia – vid' Program na zlepšenie kvality ovzdušia /spracovaný KÚŽP/, preto vybudovanie ďalšieho veľkého zdroja znečistenia v už teraz značne zaťaženom území, kde sa naopak prijímajú opatrenia na znižovanie emisií, je v rozpore so strategickými cieľmi kraja i MŽP SR v oblasti znižovania emisií.

Domnievame sa, že je potrebné, aby Mesto Žilina vypracovalo štúdiu ekonomickej a environmentálnej efektívnosti s porovnaním minimálne dvoch spôsobov likvidácie komunálneho odpadu, napr. minimálna varianta termického zhodnocovania odpadu mesta Žiliny alebo vývoz na novú modernú skládku v regióne (príkladom je skládka komunálneho odpadu v Čadci – Podzávoze). Obe alternatívy v kombinácii s intenzívnou osvetou separovaného zberu, ktorá je preferovaná varianta v rámci EÚ.

Veríme, že na Vašej strane sa stretne so zodpovedným prístupom k tejto otázke a rozhodnutie ohľadne spôsobu likvidácie komunálneho odpadu bude vyplývať až zo záverov kvalitne spracovanej koncepcie odpadového hospodárstva nášho mesta, ktorá bude sledovať záujmy občanov nášho regiónu a nebude ovplyvnená záujmami súkromných podnikateľských subjektov.

Zdravie a budúcnosť našich detí je pre nás tou najcennejšou hodnotou. Spoločne sa snažme o to, aby sme naším deťom vytvorili čo najlepšie podmienky pre ich zdravý vývin a rozvoj. Veríme, že naše deti tu prežijú krásne detstvo a budú raz hrdé, že sa tu narodili a vyrástli.

Za Váš zodpovedný a ohľaduplný prístup Vám ďakujeme!

Dňa 1.8.2010

Dolupodpísaní občania:

Meno a priezvisko

Adresa bydliska

Podpis